روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

دوشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۳ | سال سی‌ودوم | شماره ۹۰۶۹

جهش تولید با مشارکت مردم

همشهری

حافظ

باده در ده چند از این باد غرور
خاک بر سر، نفس نافرجام را

حضرت امیر المؤمنین علی(ع):

صبر بر ۳ گونه است: صبر بر مصیبت، صبر بر اطاعت و صبر بر [ترک] معصیت.

اذان ظهر: ۱۲:۰۴ | غروب آفتاب: ۱۸:۳۸
اذان مغرب: ۱۸:۵۶ | نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۰
اذان صبح فردا: ۴:۰۱ | طلوع آفتاب فردا: ۵:۳۰

پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن: ۹۱۳۰۴۱۴۲

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قریشی، شماره ۱۴
کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ | تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

همشهری: www.hamshahrionline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سردبیر: دانیال معمار
دبیر تحریریه: مهدی علیپور
معاونان سردبیر: شهرام فرهنگی، علی عمادی شاهین امین، حامد فوقانی پروانه بهرام نژاد
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار:
مدیر: سیمین برادران
دبیر: فهیمه طباطبایی
اقتصاد:
مدیر: محسن امین
دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر:
مدیر: امیر محمد یعقوب‌پور
دبیر: لیلی خرسند
ایرانشهر:
دبیر: زهرا عباسی

تندرستی:
مدیر: عیسی محمدی
دبیر: مریم سرخوش
سرنخ:
مدیر: جواد عزیزی
دبیر: محمد جعفری
دانستنیها:
دبیر: ساسان شادمان
سرزمین من:
مدیر: محمد باریکانی
دبیر: مهلا داریان
فرهنگ شهر:
دبیر: علی ترابی

گزارش:
مدیر: مسعود میر
دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون):
مدیر: سعید مروتی
دبیر: علیرضا محمودی
روز هفتم:
دبیر: مریم باقرپور
صفحه آخر:
دبیر: جواد نصرتی

طرح و گرافیک:
دبیر: محمدعلی حلیمی

هنر جهان در قلب تهران

فاطمه عباسی

۱۵ آوریل ۲۰۱۲ بود که پیشنهادی در هفدهمین مجمع عمومی انجمن بین‌المللی هنر مطرح شد تا این روز را به‌عنوان روز جهانی هنر اعلام کنند و نخستین جشن در این سال برگزار شود. این تاریخ به افتخار تولد لئوناردو داوینچی، یکی از بزرگ‌ترین هنرمندان در تاریخ و نماد صلح و آزادی انتخاب شد و تا همین حالا هم هر ساله به مناسبت روز هنر که در واقع امروز است، جشن‌ها و نمایشگاه‌های هنری مختلفی در کشورهای جهان برگزار می‌شود.

در کشور خودمان هم شما می‌توانید به مناسبت این روز، سری به موزه هنرهای معاصر در مرکز تهران بزنید. این موزه به عنوان یکی از ارزشمندترین گنجینه‌های فرهنگی و هنری ایران و جهان، آثار هنری نفیسی را از هنرمندان کشورهای مختلف در خود جای داده است.

گنجینه موزه هنرهای معاصر که متشکل از آثار کمتر دیده شده برخی از هنرمندان جهانی است نیز هر چند وقت یک‌بار و به مناسبت‌های مختلف در معرض دید عموم قرار می‌گیرد.

خوشبختانه نمایشگاه «بر فراز دشت» که متشکل از آثار منتخب هنرمندان ایرانی و خارجی گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران است، پیش از عید نوروز افتتاح شد و تا ۱۶ اردیبهشت برقرار خواهد بود و مجالی است برای مشاهده و بررسی رابطه اقلیم، طبیعت و بیان هنری در منتخبی از آثار گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران که رویکردی طبیعت‌گرایانه دارند. بسیاری از هنرمندان در طول تاریخ به‌طور مستقیم موضوع طبیعت را دستمایه خلق آثار خود قرار داده‌اند و شرایط اقلیمی و محیطی بر مضامین هنری آنها تأثیرگذار بوده و حتی دلیل پیدایش برخی رویکردها و جریان‌های هنری شده است. در این نمایشگاه، ۱۷۰ اثر برجسته از نقاشان بزرگ خارجی و ایرانی گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران، از جمله آثاری از کلود مونه، کامی پیسارو، ژان دافی، دیوید هاکنی، لودویک پیت، سهراب سپهری، ابوالقاسم سعیدی، پرویز کلانتری، جلال شباهنگی، حسین محجوبی، فریده لاشایی، میرعبدالرضا دریابیگی، محمود جوادی‌پور، ناصر عصار، علی آذرگین، محمد رادوند، داوود امدادیان، علی گلستانه، منوچهر نیازی، علی محمد حیدریان، رضا شهابی، محسن سهیلی، علی اکبر یاسمی و ... به نمایش گذاشته شده که می‌توانید آنها را ببینید.

پیشنهاد می‌کنیم این فرصت را از دست ندهید؛ چون ممکن است این آثار دیگر به این زودی‌ها به نمایش گذاشته نشود.

چهره روز

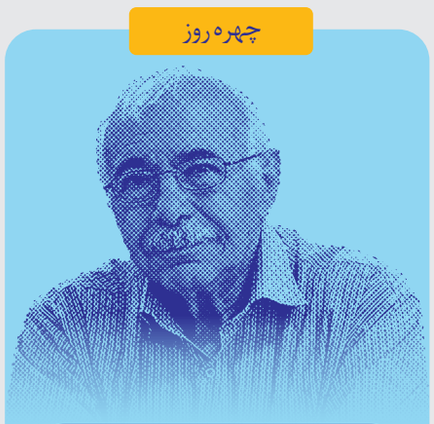

محمدعلی بهمنی
شاعر و ترانه‌سرا
(۲۷ فروردین ۱۳۲۱-)

روزگار ما دیگر روزگار زبان فاخر نیست. باید به سادگی پناه ببریم.

شاعر شنیدنی است

«در فروردین ۱۳۲۱ در سفر خانواده به دزفول به دنیا آمدم. در تهران بزرگ شدم. به‌دلیل شرایط خانواده و زندگی، از ۷ سالگی کارگر چاپخانه‌ها بوده‌ام و اگر آموخته‌ای دارم، از مدرسه کار است و دیگر هیچ.»

«من از کودکی با وزن آشنا بوده‌ام و با لالایی‌ها و شعرهایی که مادرم زمزمه می‌کرد، وزن در من درونی شده بود؛ به همین دلیل نیازی نداشتم که بروم عروض را به شکل مکتبی یاد بگیرم. زمانی وزن و عروض در شعر می‌تواند مفید باشد که در شاعر درونی شده باشد والا شکل مکتبی آن چندان مفید نخواهد بود و دانستن اسم بحرها و وزن‌ها عامل خوب شعر گفتن نیست.» «شعر من چیزی نیست جز برداشتی با ظرف غزل از رودخانه «نیما». این ظرف را در دست منوچهر نیستانی دیدم وقتی که داشت از پل استوار «سایه» (هوشنگ ابتهاج) عبور می‌کرد. غزل بعد از نیما را نوعی لجبازی می‌دانم، اما این باور از ارادتم به غزل نکاسته است.» (محمد علی بهمنی)

■■■

شعرهای این غزلسرای نیمایی برای علاقه‌مندان به صدای مرحوم ناصر عبداللهی آشناست؛ به‌خصوص کسانی که آلبوم «عشق است» را از این خواننده شنیده‌اند. ترانه‌های بهمنی را عبداللهی در این آلبوم خوانده و پرویز پرستویی دکلمه کرده است؛ شاعری که وقتی ۹ ساله بود، نخستین شعرش چاپ شد، اما نخستین مجموعه شعرش را در ۳۰ سالگی چاپ کرد؛ مجموعه‌هایی که با وجود وقفه ۱۳ ساله‌ای از سال ۵۶ تا ۶۹، تا امروز به ۱۴ عنوان رسیده‌اند و شاعرشان را به چهره آشنایی برای علاقه‌مندان شعر، به‌خصوص غزل نو تبدیل کرده‌اند.

بهمنی را از پیشگامان نوگرایی در شعر فارسی، به‌ویژه غزل می‌دانند. همین پیشگامی باعث شد در سال ۷۸ برترین غزلسرای ایران شناخته شود و تندیس خورشید مهر را بگیرد. ۵ سال بعد هم در زادگاهش از او تقدیر شد.

■■■

گفتم بدوم تا تو همه فاصله‌ها را
تا زودتر از واقعه گویم گله‌ها را
چون آینه پیش تو نشستم که ببینی
در من اثر سخت‌ترین زلزله‌ها را
پُر نقش‌تر از فرش دلم بافته‌ای نیست
از بس که گره زد به گره حوصله‌ها را
ما تلخی «نه» گفتنمان را که شنیدیم
وقت است بنوشیم از این پس «بله»ها را
بگذار ببینیم بر این جغد نشسته
یک بار دگر پر زدن چلچله‌ها را
یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش
بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را

به پلاستیک بگو «نه»!

از اواخر قرن بیستم بود که پلاستیک به‌عنوان ماده‌ای مقرون‌به‌صرفه، همه‌کاره و به نسبت با دوام، وارد محیط زندگی ما شد و این یعنی نخستین قطعه پلاستیکی که به‌عنوان زباله رها شده، احتمالا همچنان در گوشه‌ای از طبیعت وجود دارد. بنابراین پربیراه نیست اگر بگوییم کیسه‌های پلاستیکی این روزها بلای جان محیط‌زیست و دنیای ما هستند؛ کیسه‌های اغلب یکبارمصرفی که در حجم بالا تولید و در برخی کشورها از جمله ایران رایگان توزیع می‌شوند و اثرات مخرب زیست‌محیطی برجای می‌گذارند.

براساس آمارهای جهانی ایران جزو ۲۰ کشور اول دنیا در تولید زباله‌های پلاستیکی است و سالانه حدود ۴ میلیون تن زباله پلاستیکی تولید می‌کند و از زباله‌های تولید شده در کشور نیم میلیون تن به کیسه پلاستیکی اختصاص دارد، یعنی هر ایرانی روزانه به‌طور متوسط ۳ کیسه پلاستیکی مصرف می‌کند که ۹۶ درصد آن مستقیم وارد سطل‌های زباله می‌شود.

به این کیسه‌ها اضافه کنید، بطری‌های پلاستیکی آب معدنی یا بطری‌های پلاستیکی نوشابه را که این روزها با گرم شدن هوا تعدادشان در سوپرمارکت‌ها و فروشگاه‌ها افزایش پیدا کرده است و به همان اندازه هم مردم تعداد بیشتری از این بطری‌ها را خریداری می‌کنند. در نتیجه دوریز بطری‌های پلاستیکی در این فصل بیشتر هم می‌شود. شاید هیچ محصولی به اندازه پلاستیک تا این حد زشتی عاقبت مصرف‌گرایی بی‌حد و مرز را به بشر نشان نداده باشد. برخی از کشورها مانند دانمارک، آلمان، ایرلند، ایتالیا و انگلستان، چین، بنگلادش، هند، مکزیک و آمریکا یا استفاده از این کیسه‌های پلاستیکی را به کلی ممنوع یا محدودیت‌هایی برای آن ایجاد کرده‌اند و با بالا بردن قیمت و البته اخذ مالیات سنگین از فروشندگان عملاً به این سمت قدم برمی‌دارند. در آمریکا هم در هر ساعت ۲.۵ میلیون بطری پلاستیکی دور ریخته می‌شود و به همین دلیل بیشتر این بطری‌ها توسط دستگاه تمیز و مجددا از مواد غیرغذایی پر می‌شوند، چرا که فعالان محیط‌زیستی این کشور معتقدند استفاده مجدد از آنچه دارند، بهتر از تولید بیشتر است. ضمن اینکه بطری‌های شیشه‌ای جایگزین بطری‌های پلاستیکی شده‌اند و طرح‌های تشویقی برای استفاده از این بطری‌ها هم اجرا می‌شود، به‌طور مثال اگر کسی ۳ بطری شیشه‌ای آب معدنی خریداری کند، یک بطری آب برایش رایگان حساب می‌شود.

در ایران هم علاوه بر پویش‌های مختلفی که تشکل‌های مردمی و فعالان محیط‌زیست برای کمتر استفاده کردن از پلاستیک برگزار می‌کنند، شهرداری تهران با اجرای طرح «صندوق سبز» در میادین میوه و تره‌بار، سعی کرده عرضه کیسه‌های پلاستیکی را به حداقل برساند.

اما آنچه مشخص است اینکه نگرش و رفتار ما نسبت به پلاستیک باید تغییر کند تا آینده‌ای ایمن و سالم روی کره زمین داشته باشیم. کافی است هر کسی موقع بیرون آمدن از خانه، همراه خود کیسه پارچه‌ای و شیشه آب یا قمقمه داشته باشد تا مجبور به خرید آب معدنی یا گرفتن کیسه پلاستیکی از فروشنده‌ها نشود. کیسه پلاستیکی که شاید فقط چند دقیقه کار شما را راه می‌اندازد و بعد رهایش می‌کنید به ۵۰۰ سال زمان برای تجزیه در طبیعت نیاز دارد. ضمن اینکه در این تجزیه خاک آلوده می‌شود. خلاصه اگر دلتان برای محیط‌زیست کشور می‌سوزد، لطفاً مصرف پلاستیک را به حداقل برسانید. این یک گام خیلی مهم است. همه ما در حال غرق شدن در دریای پلاستیک هستیم. لطفاً از همین امروز تصمیم بگیرید که مصرف کیسه‌های پلاستیکی را متوقف کنید یا به حداقل برسانید. حتی یک کیسه کمتر هم به نجات کره زمین کمک می‌کند.

هشتگ

طنز جنگی توییتر!

حمله موشکی و پهپادی نیروهای نظامی کشورمان به رژیم صهیونیستی، دنیا را تکان و مناسبات زیادی را تغییر داد، اما چیزی که تغییر نکرد و طبق سنت همیشگی پیش رفت رویکرد طنازانه و بامزه توییتر فارسی به این موج حملات بود. شوخی کردن در موارد بحرانی، سنتی قدیمی در توییتر (شبکه اجتماعی X) است که البته در همان شبکه هم مخالفانی دارد. برخی از این شوخی‌ها آزرده و ناراحت می‌شوند، اما واقعیتی تاریخی در این شبکه اجتماعی است. در کنار توییت‌های خبری و تحلیلی و جدی و خشک رسانه‌ها و تحلیلگران، کاربران طناز توییتر چنان با این موج حمله برخورد می‌کردند که بدون خندیدن از توییت‌هایشان نمی‌شد توییتر را بالا و پایین کرد. این مسئله قبلا هم مطرح بوده و گفته می‌شود اصلا این روحیه طنازی جامعه ایرانی یکی از سلاح‌های آن برای عبور از بحران‌ها در طول تاریخ بوده است. به هر حال، هر چه هست، توییتر فارسی دوباره در شبی که دنیا مبهوت حملات شدید پهپادی و موشکی ایران بود، ساز خود را می‌زد و کاربران هنر خلاقه طنز خود را در توییت‌ها نشان می‌دادند.

برخی از این توییت‌ها بامزه بود که با استقبال زیاد کاربران مواجه می‌شد و به‌اصطلاح توییتری‌های قدیمی، «فیواستار» می‌شد، یعنی تعداد زیادی لایک می‌خورد.

در یکی از همین توییت‌ها، یک کاربر نوشته بود: «حرکت رونالدینیویی سپاه. همه منتظر موشک‌های سردار حاجی‌زاده بودند، سردار تنگسیری چک اول رو زد. خدا قوت.» این توییت اشاره‌ای به توقیف یک کشتی متعلق به یک سرمایه‌دار اسرائیلی است.

در یک توییت دیگر، یک کاربر از یک مدل توییت زدن قدیمی در توییتر استفاده کرده و نوشته است: «گنبد کاووس ۳ گنبد آهنین ۰» در مواردی که ایران با هر کشوری در مسابقات ورزشی و غیرورزشی به موفقیتی می‌رسد کاربران به جای نام تیم‌های ملی، نشانه‌ها و المان‌های ایران و آن کشور را مقابل هم می‌گذارند و نتیجه را به نفع ایران می‌نویسند. اینجا اشاره به سپر دفاع هوایی معروف اسرائیل به نام گنبد آهنین است که موشک‌ها و پهپادهای ایران از آن عبور کرده‌اند. در همین شب، توییت‌های بامزه‌ای با اشاره به کابل AUX و تانک کار شده است. برخی کاربران به شوخی نوشته بودند که تنها به شرطی با تانک به جنگ رژیم صهیونیستی می‌روند که کابل AUX در اختیار آنها باشد و موزیک موبایل آنها در تانک پخش شود. این توییت هم حسابی مورد توجه کاربران قرار گرفته بود: «ساعت ۲:۱۵ شب یکی دایرکت داده به پیج کافه، با توجه به شروع جنگ، فردا کافه بازه؟:)))))))))))))))» برخی کاربران این فرد را نماد عشق به زندگی و آینده دانسته و گفته بودند کاش می‌شد یک وعده غذا در کافه محبوبش مهمانش کنند.

جالب است که یکی از کاربران توییتر، دیروز نوشته بود توییت‌های طنز را دیروز به همکارانش نشان داده تا از استرس و نگرانی آنها کم شود.

سرگرمی‌های خرد، ثروت‌های کلان

سیدسروش طباطبایی‌پور

اگر شما هم جزو آن دسته از افرادی هستید که در این روزهای تازه طبیعت، به نو شدن فکر می‌کنید و دوست دارید سال جدید را با تغییراتی اساسی در زندگی خود آغاز کنید، باید به شما تبریک گفت. خبر خوب آنکه این فکرهای سرشار از امید و آرزو نشان از سلامت روح و روان شما دارد. اما پیشنهاد بهاری ما به شما این است که به‌جای تمرکز روی تغییر در موضوع‌های اصلی زندگی مثل شغل جدید، تحصیلات تازه و مسیرهای زندگی متفاوت که سخت و دست‌نیافتنی است، کمی به فکر تغییر مسائل جزئی و کسب مهارت‌های جدید باشید. بررسی زندگی افراد موفق نشان می‌دهد که گاهی کسب مهارت در یک سرگرمی جدید و متفاوت با شغل اصلی سلبریتی‌ها را خلاق‌تر، انعطاف‌پذیرتر و موفق‌تر کرده است. بافتنی، زنبورداری، معرق و اشتیاق به ستاره‌ها از این دسته از مهارت‌ها هستند؛ مهارت‌هایی ساده و دست‌یافتنی که در شرایط نابسامان زندگی، به داد افراد موفق می‌رسند و باعث می‌شوند دوباره امید و آرزو در دلشان جوانه بزنند.

مهارت ستاره‌ها

جولیا رابرتز، بازیگر مشهور آمریکایی که جوایز متعددی از جمله اسکار را کسب کرده، در کنار کار حرفه‌ای، عاشق بافتنی است. استیون گلن مارتین، بازیگر و کمدین آمریکایی، علاوه بر حرفه اصلی‌اش، بانجونوازی آماتور است. مارک رافالو هم بازیگر مشهور آمریکایی است که می‌تواند با دوچرخه‌های تک‌چرخ هنرنمایی کند. سوزان ساراندون، هنرپیشه آمریکایی، در ورزش پینگ پنگ دستی دارد. ویل اسمیت، دیوید بکام و تام کروز هم علاوه بر موفقیت در حرفه‌های اصلی خود، شمشیربازی را هم به شکل آماتور دنبال می‌کنند. از این دست سرگرمی‌های آماتور در زندگی سلبریتی‌ها فراوان یافت می‌شود.

مهارت‌های فرعی چه می‌کنند؟

این‌طور به‌نظر می‌رسد که افراد موفق به‌جای سرمایه‌گذاری روی تنها یک ستون اصلی در زندگی، به ایجاد چند ستون فرعی در مسیر زندگی خود می‌پردازند تا اگر تندبادی ناگهانی وزید و ستون اصلی‌شان فروریخت، بتوانند دست به دامن ستون‌های دیگر و کوچک زندگی‌شان شوند و خم به ابرو نیاورند تا بتوانند دوباره ستون اصلی زندگی‌شان را بازسازی کنند. درواقع شاید سرگرمی‌های جزئی در اولویت اصلی زندگی آنها نباشد، اما تحقیقات روان‌شناسان نشان می‌دهد که این‌ها کلید سلامت روانند و می‌توانند ثروتی جدید در زندگی شما باشند.

مارک رافالو

جولیا رابرتز

استیون مارتین

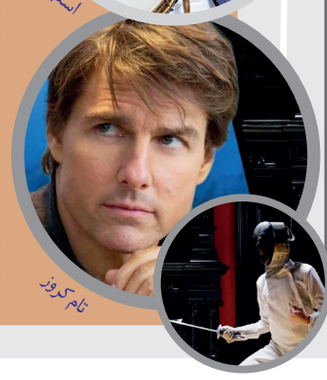
تام کروز

عکس خانه

کتاب؛ شگفتانه سینما

چرخ‌زدن در شب‌های رمضان پایتخت از جمله سرگرمی‌های جذاب اهالی تهران بود؛ به‌خصوص اگر گذرت به خیابان ولیعصر و باغ فردوس و موزه سینما می‌افتاد؛ اما در جایی که سندش به نام هنر هفتم و رسانه‌های تصویری خورده، توصیه به کتاب‌خواندن، شگفتانه‌ای شد دیدنی و البته خواندنی.